

EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI a VIII-a

Anul școlar 2020 – 2021

Limba și literatura română

Testul 8

- **Toate subiectele sunt obligatorii.**
- **Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de două ore.**

SUBIECTUL I

(70 de puncte)

Citește fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde cerințelor formulate.

Textul 1

Conacul Chicuș nu semăna cu niciuna dintre casele boierești sau mai înstărite din împrejurimi. În mijlocul marelui parc de plop și salcâmi, clădirea cu un etaj răsărea pe neașteptate, după perdeaua de sălcii care înconjura un mic iaz, ca o arătare. Casa cu turci o numeau oamenii din C., când nu-i spuneau, simplu, castelul. Era farul călăuzitor, punctul după care se orientau călătorii și nou-veniții, dar și locuitorii satului când voiau să indice o adresă. Părea că, odată cu fiecare generație, câte un membru al familiei mai adăugase ceva construcției, o odaie, o firidă, un cotlon, măcar un ornament care răspundea gusturilor proprii. În realitate, conacul nu era atât de vechi. Când vreun invitat al slugerului* Ioan observa asta, cineva din familie îi răspundea imediat: dar nu se întâmplă așa cu toate casele din Moldova. Partea din „castel” preferată de Mihalachi era exact cea opusă fațadei cu pridvor în care dădea camera lui: erau două turnuri circulare ce comunicau printr-un fel de culoar, două odăi minuscule, rotunde, cu ferestre în semicerc. Deasupra ferestrelor stăteau, sculptați într-o piatră care cu timpul devenise cenușie, câte un turc cu turban împletit, privind unul spre sud, celălalt spre nord. Mihalachi intrase de puține ori în odăile acum părăsite, în care se îngrămădeau o parte din lucrurile vechi, inutile ale casei, dar amintirea luminii de-acolo, filtrate de geamlăcul acoperit de praf, nu-l părăsise niciodată. Deseori, când îi instalau divanul mic la umbra câte unui pom de pe malul iazului, alegea locul după cum putea privi toată ziua de acolo micile turnuri gemene, înghițite treptat de lumina tot mai pierită a soarelui.

Creștea acolo și un salcâm al cărui trunchi se acoperise de niște țepi lungi de câțiva centimetri, toată lumea îl ocolea pentru că nu era nevoie decât de o clipă de neatenție ca spinii să-ți sfâșie hainele sau, și mai rău, pielea. În fiecare vară, când salcâmul se acoperea de ciorchini grei de flori galbene, găseau în fiecare zi smocuri de blană agățate acolo, uneori și urme de sânge uscat. Înșelate de acoperământul verde și de parfumul gros, de tămâie al florilor, animalele uitau de capcana de după perdeaua vegetală și intrau direct în spinii lemnoși. Totuși, nimeni nu se îndura să-l taie, era unul dintre cei mai bătrâni copaci din curte, îl înconjuraseră cu o iederă care în scurt timp se urcase până în vârf și care în fiecare primăvară întindea lațe lungi, ca niște degete subțiri, spre trecători, în înserare.

În spatele casei mari, cum îi spuneau în familie corpului principal al clădirilor, erau păsările de carne și ouă, curcanii cu gușile lor de culoarea mărgeanului, fazanii cu capetele lucioase, verzi-albăstriei. Dar Mihalachi ajungea rareori în această parte a gospodăriei.

Mihalachi simțea diminețile mirosul adus de vântul care venea de undeva dinspre apus. O urmă dulceagă, ca de peltea arsă, îi rămânea în nări și, fără să știe de ce, asta îl făcea să simtă un amestec de rușine și tristețe, ceva sfâșietor...

Andreea Răsuceanu, *Vântul, duhul, suflarea*

**sluger* – dregător în Țările Române însărcinat cu aprovizionarea Curții domnești și a armatei (rangul și atribuțiile variind de la o epocă la alta și de la un principat la altul); rang, titlu purtat de acest dregător.

**peltea* – produs alimentar fabricat din suc de fructe fiert cu zahăr, asemănător cu jeleul.

Textul 2

E greu de spus care e prima amintire a unui om. Eu îmi aduc aminte cât se poate de clar de ziua în care am împlinit trei ani. Încerc și acum sentimentul de importanță care m-a copleșit cu acel prilej. Servim cu toții ceaiul în grădină – în acea parte a grădinii unde, mai târziu, atârna un hamac legat de doi copaci.

Pe masa de servit ceaiul e plin de prăjituri, în mijlocul cărora tronează tortul aniversar, acoperit cu glazură de zahăr, în care sunt înfipte lumânările. Trei lumânări. Și apoi un incident care face senzație – un păianjen mic și roșu, atât de mic încât abia îl zăresc, străbate cu repeziciune fața de masă albă. Mama spune:

— E un păianjen *aducător de noroc*, Agatha, un păianjen aducător de noroc chiar de ziua ta...

Din punctul acesta amintirea se pierde în neant. Nu-mi mai aduc aminte decât, vag, de o ceartă interminabilă, avându-l ca protagonist pe fratele meu, care voia să mănânce mai multe ecleruri.

Ah, minunatul, liniștitul și totuși atât de palpitantul univers al copilăriei! Probabil că, în cazul meu, elementul cel mai fascinant al copilăriei este grădina. Grădina care avea să îmi fie tot mai dragă, an de an. Aveam să cunosc fiecare copac din grădină și să îi atribui fiecăruia povestea sa. Încă de foarte devreme, grădina se împărțea, în mintea mea, în trei zone distincte.

Era grădina din fața bucătăriei, mărginită de un zid înalt, paralel cu șoseaua. Zona asta nu-mi trezea niciun interes, decât ca sursă de zmeură și mere verzi – pe care le mâncam în cantități uriașe. Era grădina ce ținea de bucătărie și atâta tot. Nu-mi oferea nicio încântare.

Apoi venea grădina propriu-zisă – o fâșie de pământ acoperită cu gazon, ce șerpuia pe deal în jos și era plină de tot felul de arbori interesanți. Stejarul de piatră, cedrul și chiar un *Sequoia Gigantea* (grozav de înalt). De asemenea, doi brazi pe care, din motive nedeslușite, îi asociez cu fratele și sora mea. [...]

În fine, cea de-a treia zonă era pădurea. În imaginația mea aceasta era la fel de întinsă ca New Forest* și până în ziua de azi am această senzație. Alcătuită în cea mai mare parte din frasini, era străbătută de-o cărăruie întortocheată, ce-și croia drum printre arbori. [...]

Jocurile mele aveau întotdeauna ca protagoniști personaje imaginare. De când îmi amintesc am avut astfel de tovarăși de joacă, pe care îi botezam după bunul meu plac. Primul grup de personaje, cărora nu le mai rețin decât numele, erau „Pisoi”. [...] Nursie era mult prea înțeleaptă ca să mă tragă de limbă cu privire la tovarășii mei de joacă sau ca să încerce să se alăture conversațiilor ce se desfășurau, în surdină, la picioarele ei. Probabil se simțea ușurată că mă pot distra de una singură.

Cu toate acestea, a fost o surpriză grozav de neplăcută pentru mine când, într-o zi, venind din grădină ca să-mi beau ceaiul, am auzit-o pe Susan, servitoarea noastră, spunând:

— Nu pare să se dea în vânt după jucării, nu-i așa? Atunci cu ce se joacă?

La care Nursie răspunde:

— Oh, se preface că e pisică și se joacă cu alți pisoi.

Agatha Christie, *Autobiografia*,
traducere din limba engleză de Adania Folea

*New Forest – regiune în partea de sud a Angliei, care cuprinde cea mai mare întindere neîngrădită de pășuni, câmpii și păduri.

A.

1. Menționează două specii de arbori identificate în textul 2.

2 puncte

2. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1.

Din tot Conacul Chicuș, lui Mihalachi îi place foarte mult să privească:

- a) farul călăuzitor instalat în grădina cu salcâmi.
- b) odăile folosite pentru depozitarea lucrurilor vechi.
- c) turnurile străjuite de cei doi turci sculptați în piatră.
- d) zona în care erau ținuți fazanii și alte păsări de curte.

Răspunsul corect: .

2 puncte

3. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2.

În amintire, autoarea păstrează imaginea unui tort aniversar cu:

- a) glazură de zmeură.
- b) mere verzi.
- c) pisoi de zahăr.
- d) trei lumânări.

Răspunsul corect: .

2 puncte

4. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1.

În fragmentul extras din *Vântul, duhul, suflarea* de Andreea Răsuceanu se evidențiază:

- a) conflictul dintre generații.
- b) grija față de animale.
- c) pitorescul unei case.
- d) specificul hainelor turcești.

Răspunsul corect: .

2 puncte

B.

1. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.

Există triftong în ambele cuvinte din seria:

- a) „copilăriei”, „ceaiul”.
- b) „îngrămădeau”, „odaie”.
- c) „picioarele”, „spuneau”.
- d) „voiau”, „stăteau”.

2 puncte

Răspunsul corect: .

2. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.

S-au format prin derivare cu prefix ambii termeni din seria:

- a) „boierești”, „preface”.
- b) „nelămurite”, „fiecare”.
- c) „neatenție”, „străbate”.
- d) „devreme”, „protagonist”.

2 puncte

Răspunsul corect: .

3. Rescrie enunțul „o fâșie de pământ acoperită cu gazon, ce șerpuia pe deal în jos, și era plină de tot felul de arbori interesanți ...”, înlocuind cu câte un sinonim cuvintele „fâșie” și „arbori”. **4 puncte**

4. Precizează partea de vorbire și cazul fiecărui cuvânt subliniat în fragmentul: „Când vreun invitat al slugerului loan observa asta, cineva din familie îi răspundea imediat: dar nu se întâmplă așa cu toate casele din Moldova.” **6 puncte**

5. Completează enunțul în așa fel încât să obții o frază alcătuită din două propoziții aflate în raport de coordonare adversativă: „Creștea acolo și un salcâm”. **6 puncte**

6. Alcătuieste o frază din două propoziții, în care substantivul „grădină” să aibă funcție sintactică de complement direct și să fie termen regent pentru o propoziție subordonată atributivă. **6 puncte**

7. Rescrie enunțurile de mai jos, reprezentând gândurile unui copil, corectând greșelile de orice fel. **6 puncte**

Era să renunțăm la cireși cât și la vișini. Se merită să salvăm câți mai mulți, luând în vedere că fiecare dintre acești arbori vor fi îngrijiți bine.

SUBIECTUL AL II-LEA

(20 de puncte)

Imaginează-ți că ai fost în excursie la Conacul Chicuș, devenit muzeu.

Redactează un e-mail, de cel puțin 150 de cuvinte, adresat prietenului tău Andrei, prin care să îl convingi să viziteze conacul, inserând în mesaj o secvență narativă, una descriptivă și una argumentativă. Adresa de e-mail a lui Andrei este andrei123@abc.ro, iar a ta este narcis456@abc.ro sau narcisa456@abc.ro.

Punctajul pentru compunere se acordă astfel:

- conținutul compunerii – 12 puncte
- redactarea compunerii – 8 puncte (marcarea corectă a paragrafelor – 1 punct; coerența textului – 1 punct; proprietatea termenilor folosiți – 1 punct; corectitudine gramaticală – 1 punct; claritatea exprimării ideilor – 1 punct; respectarea normelor de ortografie – 1 punct; respectarea normelor de punctuație – 1 punct; lizibilitate – 1 punct).

Notă! Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

De la:

Către:

CC / BCC

Subiectul:
